

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Ταχ. Δ/ση: Μητροπόλεως 45 ΑΘΗΝΑ, 10556
Πληροφορίες: ΕΛΛΗ ΚΡΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ
Τηλ.: 2160046163
Email: ekrassopoulou@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΘΗΝΑ, 23/11/2023
Α.Π.: Α0128
Κωδικός Πρόσκλησης: 2.2.1
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 1626

Προς:

οι Φορείς που εμπίπτουν : (•
Ενεργειακές κοινότητες (Εν. Κοιν.)
του ν. 4513/2018
• Κοινότητες Ανανεώσιμης
Ενέργειας (Κ.Α.Ε) και Ενεργειακές
Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) του ν.
5037/2023)

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ)»

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση**

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) που διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το ν. 4622/2019 (Α' 133) για το «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
3. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
4. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
5. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Την υπ' αριθμόν Υ12/7-7-2023 (Β' 4403) Απόφαση Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.
7. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού -Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις»
8. Τις διατάξεις του ν. 4872/2021 (Α' 247) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
9. Την υπ' αριθ. 4434/18-1-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ.΄ 20) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το διορισμό Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.
10. Την υπ' αριθ. 17656/17-2-2022 (Β' 803) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Καθορισμός διάρθρωσης Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, καθορισμός, συμπλήρωση και εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, θέσεις ευθύνης και κατανομή του προσωπικού αυτής» και την υπ' αριθ. 45903/4-5-2022 Υπουργική Απόφαση (Β' 2303) σχετικά με την τροποποίηση - αντικατάσταση της ως άνω Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με την αναδιάρθρωση της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, σύμφωνα με τον ν. 4914/2022.
11. Την υπ' αριθ. 52552/20-05-2022 ΥΑ με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-

2027» (ΑΔΑ: 93ΜΟ46ΜΤΛΡ-ΤΟΣ).

12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.
14. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, CCI 2021EL16JTPR001/ 16.6.2022, για την έγκριση του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στην Ελλάδα.
15. Τον προγραμματισμό έκδοσης προσκλήσεων σύμφωνα με το από 27.07.2023 επικαιροποιημένο έντυπο Ε.Ι.1_1 του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου 2021-2027.
16. Το υπ' αρ. πρωτ. Α/0093/27.07.202 έγγραφο του Διοικητή της ΕΥΔΑΜ με θέμα: «Έγκριση των τευχών εξειδίκευσης 6.1, 7.1, 8.1/27.07.2023 και του χρονοπρογραμματισμού προσκλήσεων».
17. Την υπ' αριθ. Α/0100/11.08.2023 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027» για την έγκριση, μέσω της 3ης Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής των δράσεων των τευχών εξειδίκευσης 6.1, 7.1 και 8.1.
18. Την υπ' αριθ. 114274/28-11-2022 (Β' 6131) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α' 61)».
19. Την υπ' αριθ. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
20. Την υπ' αριθ. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)».
21. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2016/С 262/01) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.
23. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
24. Το ν. 5037/2023 (Α' 78) για τη «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύθυνση του αντικείμενου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος», όπως ισχύει.
25. Το ν. 4513/2018 (Α' 9) για τη «Ενεργειακές Κοινότητες και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
26. Το ν. 5056/2023 (Α' 163) για τη «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών.», όπως ισχύει.
27. Την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/5-3-2019 (Β' 759) Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018».
28. Την Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).
29. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11-1-2012) σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/С8/02).
30. Την υπ' αρ. πρωτ.99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
31. Το με αρ. πρωτ.92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
32. Το με αρ. πρωτ.115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
33. Το με αρ. πρωτ. 101270/ΕΥΚΕ3633/30-09-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014»
34. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου του 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ("De Minimis"), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
35. Το με αρ. πρωτ. 139545 / 21-12-2021 έγγραφο της ΕΥΘΥ «Μορφές συνεργασίας μεταξύ φορέων/αναθετουσών αρχών».
36. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».

37. Το με αρ. πρωτ. 135/12-9-2023 έγγραφο της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ για την αποστολή σχεδίου πρόσκλησης για διατύπωση γνώμης από την ΕΥΚΕ-ΧΕ.

38. Το με αρ. πρωτ. 83090/1018/18-9-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο πρόσκλησης "Στήριξη Ενεργειακών κοινοτήτων για την Ανάπτυξη Δράσεων Αυτοπαραγωγής (Ενεργειακές Κοινότητες)"», στο πλαίσιο του Προγράμματος "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027" (ΠΔΑΜ 2021-2027).

39. Τη με αριθ. πρωτ. Α/0107/27.9.2023 Πρόσκληση με κωδικό "2.2.1" (α/α ΟΠΣ 1626- ID 1559) της πράξης «Στήριξη Ενεργειακών κοινοτήτων για την Ανάπτυξη Δράσεων Αυτοπαραγωγής (Ενεργειακές Κοινότητες)» (ΑΔΑ: 6Θ78Η-Θ25)

40. Την με αριθ. πρωτ. Α/0114/10.11.2023 1η τροποποίηση της Πρόσκλησης με κωδικό "2.2.1" (α/α ΟΠΣ 1626- ID 4648) της πράξης «Στήριξη Ενεργειακών κοινοτήτων για την Ανάπτυξη Δράσεων Αυτοπαραγωγής (Ενεργειακές Κοινότητες)» (ΑΔΑ: Ρ01ΧΗ-Ζ8Π)

41. Την από 10.11.2023 Ανακοίνωση της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ που αναρτήθηκε την ιστοσελίδα www.eydam.gr, σχετικά με την τροποποίηση της Πρόσκλησης με τίτλο «Στήριξη Ενεργειακών κοινοτήτων για την Ανάπτυξη Δράσεων Αυτοπαραγωγής (Ενεργειακές Κοινότητες)» και την επικείμενη νέα τροποποίηση της Πρόσκλησης.

42. Το με αρ. πρωτ. 110376/1319/22-11-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διατύπωση γνώμης σχετικά με το σχέδιο της 2ης τροποποίησης της πρόσκλησης "Στήριξη Ενεργειακών κοινοτήτων για την Ανάπτυξη Δράσεων Αυτοπαραγωγής (Ενεργειακές Κοινότητες)"»

ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ - τα σημεία 24 έως 27 και το σημείο 30 του διατακτικού της Πρόσκλησης, καθώς και επαναρίθμηση από το σημείο 27 και εφεξής,

- τα σημεία 8 και 9 των επιλέξιμων χρήσεων, τις περιπτώσεις ε' έως ζ' των επιλέξιμων δαπανών, το ανώτατο επιλέξιμο όριο δαπανών για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες και τις προϋποθέσεις για την εγκατάσταση σταθμών βιομάζας/βιορευστών, στην Ενότητα 2: "Περιεχόμενο Πρόσκλησης",

- τις περιπτώσεις 2 και 5 της παραγράφου 3.5, στην Ενότητα 3: "Επιλεξιμότητα",

- τα δικαιολογητικά/ έγγραφα υπ' αριθ. I, III, από VI έως XI και η περίπτωση ζ' του στοιχείου 55, στην παράγραφο 4.4 της Ενότητας 4 "Οδηγίες υποβολής προτάσεων",

- την Ενότητα 8 "Ειδικό όρο",

- την προσθήκη του συνημμένου εγγράφου με τίτλο "Οδηγίες Κατάρτισης Σχεδίου Μηχανισμού Εντοπισμού και Παρακολούθησης των ευάλωτων νοικοκυριών",

- την προσθήκη του συνημμένου συμπιεσμένου αρχείου με τίτλο "Οδηγίες Εκθέσεων ΥΓΟΣ".

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων

- Ενεργειακές κοινότητες (Εν. Κοιν.) του ν. 4513/2018
- Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε) και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) του ν. 5037/2023

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του/ων Προγράμματος/ων:

- Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση

Ταμείου/ων:

- ΤΔΜ

Δράσεων:

- 2.2.1- Στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων για την ανάπτυξη δράσεων αυτοπαραγωγής

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν

στους Ειδικούς Στόχους:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	JSO8.1	Ειδικός Στόχος του ΤΔΜ

στα Πεδία Παρέμβασης:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	048	Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: ηλιακή

να καλύπτουν τις παρακάτω γεωγραφικές περιοχές:

A/A	Επίπεδο	Γεωγραφική Περιοχή
1	Περιφερειακή ενότητα	Αρκαδίας
2	Περιφερειακή ενότητα	Μεσσηνίας
3	Περιφέρεια	Δυτικής Μακεδονίας
4	Περιφέρεια	Βορείου Αιγαίου
5	Περιφέρεια	Νοτίου Αιγαίου
6	Περιφέρεια	Κρήτης

και να συνεισφέρουν στην επίτευξη των παρακάτω δεικτών εκροών και αποτελέσματος:

ΚΩΔ.	Ονομασία Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Στόχος
RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια Watt	91
RCR31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια βατώρες κατ'έτος	1148130

Οι δικαιούχοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο τους δείκτες που αναφέρονται στην Πρόσκληση.

Αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα, τις Προτεραιότητες, τους Ειδικούς Στόχους, τις Κατηγορίες Περιφέρειας, το Ταμείο, τα Πεδία Παρέμβασης τους δείκτες καθώς και της κατανομής της δημόσιας δαπάνης ανά προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας παρατίθενται στο **Παράρτημα Ι**.

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση **ανέρχεται σε 41.795.000,00.€**.
- Η ΔΑ δύναται να τροποποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας www.eydam.gr.
- Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, δύναται να εντάξει πράξεις έως το 110% του ύψους της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης που τίθεται στην παρούσα Πρόσκληση.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 2 του ΠΔΑΜ 2021-2027 και αφορά στη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων για υλοποίηση έργων ενεργειακού ή/και εικονικού ενεργειακού συμφηφισμού και στην προώθηση της διεύθυνσης των καθαρών μορφών ενέργειας με αξιοποίηση των ΑΠΕ, για αυτοπαραγωγή.

Η Προτεραιότητα 2 «Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα» επιδιώκει τη μετάβαση σε μία κλιματικά ουδέτερη οικονομία, μέσω επενδύσεων ενεργειακής αποδοτικότητας, παραγωγής και αποθήκευσης καθαρής ενέργειας, και χρήσης/αξιοποίησής της από τις τοπικές κοινωνίες. Εστιάζει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, σε συστήματα και υποδομές οικονομικά προσίτης καθαρής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και τεχνολογιών αποθήκευσής της. Λόγω των ραγδαία αυξανόμενων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, ένας αυξανόμενος αριθμός πολιτών, επιχειρήσεων και ΟΤΑ στρέφεται στη συλλογική ιδιο-κατανάλωση ως λύση. Η ενεργειακή αυτονομία αναδεικνύεται κατά αυτό τον τρόπο σε λύση, προάγοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική συμπερίληψη και την οικονομική ανθεκτικότητα. Οποιαδήποτε δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της ενεργειακής κρίσης θα πρέπει να αναγνωρίζει και να στηρίζει την ουσιαστική συμβολή των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Επίσης, η μονοκαλλιέργεια του λιγνίτη στις περιοχές Μετάβασης, καθιστά την οικονομία τους ιδιαίτερα εξαρτημένη και ευάλωτη. Η επίπτωση της απολιγνιτοποίησης δεν περιορίζεται μόνο στην απασχόληση και τα εισοδήματα, αλλά αφορά και την ηλεκτρική ενέργεια και τη θέρμανση καθώς αποτελούν για τις περιοχές αυτές όχι μόνο μέσο βιοπορισμού, αλλά και κοινωνικό αγαθό. Είναι επιτακτική λοιπόν ανάγκη η ενδυνάμωση και διαφοροποίηση του τοπικού παραγωγικού συστήματος μέσω της αξιοποίησης των εγγενών πλεονεκτημάτων τους και της ανάδειξης νέων, όπως είναι η αυτοπαραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ μέσα από το σχήμα των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Μέσω του νέου νόμου, ν. 5037/2023, εισάγονται οι ορισμοί για τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών, και ρυθμίζονται όλα τα θέματα για την ίδρυση και λειτουργίας τους. Επίσης εισάγονται μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 και συγκεκριμένα προβλέπεται ότι οι Κοινότητες που έχουν

συσταθεί σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9) μπορούν να μετατραπούν σε Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) ή σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε), εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και αποφασιστεί από τη Γενική τους Συνέλευση με την απαραίτητη τροποποίηση καταστατικού.

Η δράση αφορά δαπάνες για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό ή/και εικονικό ενεργειακό συμφωνισμό από Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018 για κάλυψη ενεργειακών αναγκών των ακόλουθων χρήσεων:

- κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87),
- δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών,
- σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- κέντρων υγείας και νοσοκομείων,
- δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων,
- εγκαταστάσεων και δικτύων οδο φωτισμού,
- εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης
- κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ασκούνται σε αυτά οικονομικές δραστηριότητες, καθώς και
- καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας/ νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν το επενδυτικό κόστος προμήθειας, εγκατάστασης, θέσης σε λειτουργία των σταθμών ΑΠΕ καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα:

α) Προμήθεια και εγκατάσταση Φ/Β πλαισίων, αντιστροφέα, καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κλπ.).

β) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος βάσεων στήριξης.

γ) Προμήθεια και εγκατάσταση μετρητή Φ/Β.

δ) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κλπ.).

ε) Προμήθεια και εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού και παρελκόμενων υλικών για λοιπές τεχνολογίες ΑΠΕ.,

στ) Αμοιβή για μελέτη – διαστασιολόγηση του συστήματος, αμοιβή για υπηρεσίες έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας, έκδοσης ΠΠΔ ή περιβαλλοντικών μελετών, αμοιβή για υπηρεσίες Συμβούλου για προετοιμασία και υποβολή φακέλου πρότασης,

ζ) Δαπάνη για τους όρους σύνδεσης, όσον αφορά στο κόστος των έργων και εργασιών αρμοδιότητας του διαχειριστή του δικτύου για την ενεργοποίηση των σταθμών, συμπεριλαμβανομένων και των γενικών δαπανών, με το οποίο επιβαρύνεται ο αυτοπαραγωγός.

Ως μέγιστο ποσό επιλέξιμης δαπάνης για την κατηγορία στ) για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες ορίζεται το ποσό των 70.000€. Για τα επενδυτικά έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, οι δαπάνες αυτές θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό De minimis, με χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης.

Στην περίπτωση που η υποβληθείσα πρόταση αφορά σε εγκατάσταση σταθμών βιομάζας/ βιορευστών, προκειμένου οι δαπάνες να είναι επιλέξιμες θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι η πρώτη ύλη συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 (RED II), την "cascading principle" στην πρόταση αναθεώρησής της, τον Κανονισμό LULUCF, το ΕΣΕΚ, τη στρατηγική για την κυκλική οικονομία και τους στόχους κλιματικής ουδετερότητας για το 2050.

Το μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης ανέρχεται σε ποσοστό 80% των επιλέξιμων δαπανών. Ως ελάχιστη αποδεκτή δυναμικότητα των σταθμών ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή ορίζονται τα 0,3MW ανά υποβληθείσα πρόταση.

Ο προϋπολογισμός της Δράσης κατανέμεται ως εξής :

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας: 16.380.000 €

Περιφέρεια Πελοποννήσου: Δήμοι Μεγαλόπολης, Οιχαλίας, Γορτυνίας, Τρίπολης: 10.465.000 €

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου: 6.240.000 €

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου: 2.340.000 €

Περιφέρεια Κρήτης: 6.370.000 €

Στα κτίρια, του δυνητικού Δικαιούχου, που γίνεται ο ενεργειακός ή/και εικονικός ενεργειακός συμφωνισμός και τα οποία αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης, και ως εκ τούτου ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός ή Κανονισμός de minimis). Επενδυτικά έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την προώθηση παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου. Η διεισδότηση μπορεί να αποκλειστεί εφόσον διασφαλισθεί ότι ο ιδιοκτήτης της υποδομής δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα ή –αν ο ιδιοκτήτης της υποδομής ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα– με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.

Για τα επενδυτικά έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα των έργων αυτών με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει οι δυνητικοί δικαιούχοι να διασφαλίζουν ότι τα κτίρια με τα οποία γίνεται ο ενεργειακός ή/και εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ήτοι, δεν αφορούν σε κτίρια τα οποία εκμισθώνονται ή χρησιμοποιούνται για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 3.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2029. Η λήξη των προτεινόμενων πράξεων (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου) θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- 3.2 Ως ελάχιστος προϋπολογισμός (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη) των υποβαλλόμενων πράξεων :δεν αφορά.
- 3.3 Ως μέγιστος προϋπολογισμός (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη) των υποβαλλόμενων πράξεων :δεν αφορά.
- 3.4 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
- 3.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας: 1. Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεισδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
2. Έργα που συνιστούν άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (άρθρο 41 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή Κανονισμός de minimis). Σε περίπτωση που μια πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται από το εφαρμοζόμενο ανά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο. Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις κρατικής ενίσχυσης, το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου, οι οποίοι δεν εμπεριέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση θα επέρχεται μείωση του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. Επίσης στα έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ ή De minimis), θα πρέπει να ενημερωθεί το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) σύμφωνα με την οικείο θεσμικό πλαίσιο.
3. Έργα που συνιστούν ειδικές περιπτώσεις άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων (που προκύπτουν από επιβολή τελών ή εκμετάλλευση των προϊόντων), οι οποίες παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις των ΥΓΟΣ το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο δίκαιο των ΥΓΟΣ, η οποία θα αφορά αποκλειστικά στο κόστος της απαιτούμενης υποδομής έως του ποσοστού ελλείμματος χρηματοδότησης που προκύπτει από την σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση.
4. Σε περίπτωση που μια πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Επιτροπής και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.
5. Επιλέξιμες είναι οι προτεινόμενες δράσεις που αφορούν αποκλειστικά στην εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό ή/και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό από Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018 και αποκλειστικά για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των χρήσεων που περιγράφονται στην Ενότητα 2. Δεν είναι επιλέξιμες οι προτάσεις που αφορούν σε αυτοπαραγωγή σε πραγματικό χρόνο με πώληση της πλεονάζουσας ενέργειας (net-billing).
- 3.6 Είδη Δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν και θα αποζημιωθούν βάσει παραστατικών:

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
-------------------	-----------

A.1	Άμεσες δαπάνες βάσει παραστατικών
-----	-----------------------------------

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 4.1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** τις προτάσεις μέσω του ΟΠΣ. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΟΠΣ:

4.1.1. τα στελέχη του Δικαιούχου που έχουν την ευθύνη για συμπλήρωση δελτίων και

4.1.2. ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για την υποβολή των προτάσεων, ή άλλος χρήστης του συστήματος που έχει εξουσιοδοτηθεί για την υποβολή.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο ΟΠΣ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr> (Εγγραφή Χρήστη Δικαιούχου).

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2014-2020, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr>, πριν την υποβολή της πρότασης.

- 4.2. Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr>

από την 27/11/2023 (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων), ώρα 08:00

έως, αποκλειστικά, την 29/04/2024 (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων), ώρα 14:00,

από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου. Ο Δικαιούχος μετά την επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης/ΕΦ στη διεύθυνση: Μητροπόλεως 45, ΑΘΗΝΑ 10556 , **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης από τον Δικαιούχο

Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

Η περίοδος υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας, σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης (άμεση αξιολόγηση). Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω του οικείου ιστότοπου **www.eydam.gr**

- 4.3. Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου.

- 4.4. Τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την **αρμοδιότητα του δικαιούχου** προέρχονται από την καταχωρημένη καρτέλα του δικαιούχου στο ΟΠΣ. Δικαιούχος που δεν έχει συμπληρώσει τη σχετική καρτέλα, υποχρεούται στην συμπλήρωσή της και στην επισύναψη σε αυτή όλων των στοιχείων που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητά του. Η συμπλήρωση της καρτέλας του δικαιούχου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία υποβολής της πρότασης του δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης:

05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης

06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται

09. Υπόδειγμα για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα πράξης που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις

22. Τεκμηρίωση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος

25. Έντυπο Ανάλυσης Κόστους

32. Τεχνικό Παράρτημα Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα, εφόσον απαιτείται

33. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών

40. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης

55. Φάκελος Κρατικής Ενίσχυσης για έργα που ενέχουν στοιχεία ενίσχυσης (1. Συμπληρωμένη λίστα ελέγχου για τον εντοπισμό στοιχείων κρατικής ενίσχυσης της με α.π. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 Εγκυκλίου με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων", σχετικά με την πλήρωση του κριτηρίου συμβατότητας με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ. αριθμ. πρωτ. 2415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ. 2. Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και του εφαρμοζόμενου Ειδικού Μέρους του ΓΑΚ, ειδικότερα σε ότι αφορά: α) Τήρηση ή μη των σωρευτικών προϋποθέσεων ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης (επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, οικονομικό πλεονέκτημα, προνομιακή μεταχείριση, κρατικοί πόροι, νόθευση ανταγωνισμού & διατάραξη ενδοκοινοτικού εμπορίου), β) Τεκμηρίωση του χαρακτήρα κινήτρου, γ) Αποκλεισμό των προβληματικών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων στις οποίες αφορά ο κανόνας Deggerndorf, με υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ότι δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη και ότι η πρόταση δεν αφορά σε ad hoc ενίσχυση υπέρ μιας τέτοιας επιχείρησης, καθώς και υποβολή των αναγκαίων δικαιολογητικών για τον αποκλεισμό προβληματικής επιχείρησης, δ) Αποκλεισμό των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, με υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ότι δεν συντρέχουν οι περιοριστικοί λόγοι του άρθρου 1, παρ. 5 του ΓΑΚ, ε) Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικείμενου και επικαιροποιημένος προϋπολογισμός της πράξης για τον έλεγχο τήρησης των γενικών και των ειδικών προϋποθέσεων επιλεξιμότητας δαπανών και έντασης ενίσχυσης που πηγάζουν από τις κατά περίπτωση εφαρμοστέες ειδικές διατάξεις ανά κατηγορία ενισχύσεων του ΓΑΚ. Σημειωτέον ότι για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων, στ) Τεκμηρίωση της μη σώρευσης ενισχύσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν επιτρέπεται η σωρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή, καθώς και λοιποί περιορισμοί που περιγράφονται στο άρθρο 8 του ΓΑΚ, ζ) Αποδοχή της δημοσίευσης στοιχείων για την ενίσχυση με υποβολή δήλωσης αποδοχής της δημοσίευσης στοιχείων για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ, η) Χρηματοοικονομική ανάλυση στην οποία οι επιλέξιμες δαπάνες για το έργο που εξετάζεται ως κρατική ενίσχυση περιορίζονται στις δαπάνες που είναι απαραίτητες και επιλέξιμες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης, βάσει του εφαρμοζόμενου θεσμικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων & θ) Για δράσεις που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού De Minimis είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σωρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.)

73. Εκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία

Λοιπά έγγραφα (VII. Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία ο Δικαιούχος θα δεσμεύεται ρητά για την υλοποίηση του Μηχανισμού Εντοπισμού & Παρακολούθησης των ευάλωτων νοικοκυριών. Συγκεκριμένα, θα δεσμεύεται να αναπτύξει και να εγκαταστήσει μηχανισμό εντοπισμού και παρακολούθησης των παροχών που θα συμψηφίζει ως «ευάλωτα νοικοκυριά»), εφόσον απαιτείται

Λοιπά έγγραφα (VI. Σχέδιο Μηχανισμού Εντοπισμού & Παρακολούθησης των ευάλωτων νοικοκυριών, σύμφωνα με τις συνημμένες οδηγίες. Ο μηχανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι οι παροχές που αρχικά εντάσσονται προς συμψηφισμό στην Σύμβαση Συμψηφισμού αφορούν σε ευάλωτα νοικοκυριά, αλλά και ότι ο κατάλογος των παροχών αυτών επικαιροποιείται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, προκειμένου να περιέχει κάθε φορά ευάλωτα νοικοκυριά.), εφόσον απαιτείται

Λοιπά έγγραφα (VIII. Στοιχεία που τεκμηριώνουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς του ακινήτου/ κτίσματος, επί του/των οποίου/οποίων θα γίνει η τοποθέτηση του σταθμού παραγωγής ΑΠΕ. Σε περίπτωση που το προτεινόμενο ακίνητο/ κτίσμα δεν είναι ιδιόκτητο, απαιτείται η ύπαρξη παραχωρητηρίου, για όσο διάστημα θα διαρκέσει η Σύμβαση Ενεργειακού Συμψηφισμού με τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και δήλωση του ιδιοκτήτη με την οποία βεβαιώνει ότι: (α) έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με την υποβολή άλλες πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, (β) συμφωνεί με την εκτέλεση των προτεινόμενων εργασιών για την τοποθέτηση του σταθμού ΑΠΕ επί του ακινήτου/ κτίσματος.)

Λοιπά έγγραφα (I. Οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο διαχειριστή δικτύου.)

Λοιπά έγγραφα (II. Χρηματοοικονομική ανάλυση του προτεινόμενου έργου, με εκτίμηση καθαρών εσόδων ή εξοικονόμησης δαπανών (εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός) και ανάλυση ταμειακών ροών και υπολογισμός κλασσικών οικονομικών δεικτών επένδυσης. Για τη μελέτη, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί το υπόδειγμα και οι οδηγίες «Για τον υπολογισμό καθαρών εσόδων» που προβλέπεται για τα έργα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020.))

Λοιπά έγγραφα (III. Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας.), εφόσον απαιτείται

Λοιπά έγγραφα (IV. Αναλυτικό Σχέδιο Δράσης στο οποίο θα περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ενότητες & θα πρέπει να εμπεριέχονται υποχρεωτικά τα πεδία που εξετάζονται στα κριτήρια αξιολόγησης και επιπρόσθετα:

- Βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά της Πράξης,• Τρόπος υλοποίησης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης με αναφορά σε όλα τα επιμέρους υποέργα αυτής,

απαιτούμενες ενέργειες/ εργασίες που συνάδουν με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίησή της, χρονική αλληλουχία ενεργειών, καταλληλότητα δράσεων προβολής και επικοινωνίας ανάλογης έκτασης με την πράξη).• Πίνακας αποτύπωσης των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της Πράξης και του βαθμού προόδου αυτής • Αποτύπωση των παραδοτέων της πράξης. • Τεκμηρίωση σκοπιμότητας της Πράξης • Αναγκαιότητα Υλοποίησης της Πράξης. • Συμβολή στη στήριξη της τοπικής οικονομίας μέσω της τόνωσης του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού τους. • Συμβολή στη διατήρηση ή/και δημιουργία θέσεων απασχόλησης. • Βιωσιμότητα, Λειτουργικότητα, Αξιοποίηση.)

Λοιπά έγγραφα (V. Υπογεγραμμένη Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο διαχειριστή δικτύου εφόσον είναι διαθέσιμη κατά την υποβολή της πρότασης)

Λοιπά έγγραφα (X. Πιστοποιητικό Εγγραφής και Πιστοποιητικό Ισχύουσας Εκπροσώπησης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο του Γ.Ε.ΜΗ.)

Λοιπά έγγραφα (ΙΧ. Στοιχεία για τη χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψήφιου Δικαιούχου, καθώς και απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του υποψήφιου Δικαιούχου, που θα τον δεσμεύει ρητά για την κάλυψη του υπολοίπου ποσού πέραν της επιδότησης με ίδιους πόρους.)

Λοιπά έγγραφα (ΧΙ. Έκθεση τεκμηρίωσης ΥΓΟΣ), εφόσον απαιτείται

Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/ έγγραφα, υποβάλλονται ηλεκτρονικά ως συνημμένα στο ΤΔΠ.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Πρόγραμμα ακολουθεί τα παρακάτω βήματα.

[Άμεση Αξιολόγηση]

5.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο: Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση. Η πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας, η οποία καθορίζεται από την ημερομηνία και ώρα της ηλεκτρονικής υποβολής της στο ΟΠΣ.

Η ΔΑ δύναται να ζητήσει από το δικαιούχο, σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης (Α', Β' Στάδιο), την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή/και διευκρινίσεων, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Σε περίπτωση που η ΔΑ ζητήσει διευκρινίσεις δεν επηρεάζεται η σειρά με την οποία αξιολογείται η πρόταση. Σε περίπτωση που η ΔΑ ζητάει συμπληρωματικά στοιχεία η πρόταση αξιολογείται με βάση την ημερομηνία παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων.

5.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΔΑ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))».

Οι ενστάσεις υποβάλλονται σε κάθε στάδιο αξιολόγησης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

- α) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης
- β) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης
- γ) της Απόφασης Ένταξης.

Η ένσταση αναφέρει αναγκαστικά την πράξη (Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή Απόφαση Ένταξης) κατά της οποίας στρέφεται και θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη, δηλαδή να περιέχει τους ειδικότερους λόγους για τους οποίους η Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή η Απόφαση Ένταξης οφείλει κατά τη γνώμη του ενιστάμενου να αναμορφωθεί, είτε λόγω έλλειψης νομιμότητάς της είτε για λόγους ουσίας. Επίσης, η ένσταση περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το αίτημα και είναι ενυπόγραφο από τον νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου ή τον νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του κύριου δικαιούχου ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο ([στην περίπτωση πολλαπλών δικαιούχων](#)).

Η ένσταση θα πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κατάθεσής της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

Η ΔΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη της

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ένστασης είναι το όργανο που έχει κάθε φορά εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, ή της τυχόν Επιτροπής που έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό ή που έχει σχετική αρμοδιότητα. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται και κοινοποιούνται αμελητί εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης στους δυνητικούς δικαιούχους εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κοινοποίησης της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' γίνει αποδεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης γίνει αποδεκτή, η πρόταση επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων. Σε αυτή την περίπτωση η ΔΑ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά την απόφαση ένταξης γίνει αποδεκτή, η εν λόγω απόφαση ένταξης τροποποιείται.

5.3 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον Διοικητή ΔΑΜ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος.

5.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Προγράμματος και στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, καθώς και τον κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί.

6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

6.1. Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, τη συμπλήρωση του ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδιος/οι είναι ο/η κ. /οι κ.κ. ΕΛΛΗ ΚΡΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ, τηλέφωνο: 2160046163, e-mail: ekrassoroulou@mou.gr και για τεχνικά θέματα η κ. Ελένη Παππά, τηλέφωνο 2160046181, e-mail: epappa@mou.gr (Υπεύθυνης ΟΠΣ της ΔΑ).

6.2. Περαιτέρω πληροφορίες για το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Πρόγραμμα, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών παρακολούθησης, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση . Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΔΑ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

7.1. Η ΕΥΔ που επέχει θέση «υπευθύνου επεξεργασίας» ή «εκτελούντος την επεξεργασία» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δηλώνει ότι:

- είναι σε γνώση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, του νόμου 4624/2019 και των σχετικών οδηγιών και αποφάσεων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που διέπουν τη νόμιμη εκτέλεση της πρόσκλησης / προκήρυξης, και
- αναλαμβάνει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία, όσον αφορά στην προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τυχόν θα υποβληθούν σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιονδήποτε τρόπο σε γνώση της.

7.2. Η επεξεργασία από τους δικαιούχους (που ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία) διέπεται από νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή στο εθνικό δίκαιο, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία. Η νομική αυτή πράξη, σύμφωνα με το ν. 4914/2022 αριθ. 53, λαμβάνει τη μορφή της Απόφασης Ένταξης, όπου σε σχετικό Παράρτημα προβλέπονται όλα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΡΗΣ

Συνημμένα:

1. ☐ Παράρτημα Ι: Πίνακες 1-5
2. ☐ Παράρτημα ΙΙ: Υποχρεώσεις Δικαιούχων (Παράρτημα της Απόφασης Ένταξης)
- 2.1 ☐ Έντυπο Ε.Ι.1_3 «Ειδικοί Όροι: Ειδικές Υποχρεώσεις Δικαιούχων Πράξεων ΕΚΤ+ και ΤΔΜ» (εφόσον απαιτείται)
Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.eydam.gr.
3. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
4. ☐ Τεχνικό Παράρτημα Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα, (εφόσον απαιτείται)
5. Ειδικό κανονιστικό πλαίσιο εφαρμογής του τύπου δράσεων, (εφόσον απαιτείται)
6. ☐ Έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος Εγγράφων για την Τήρηση Φακέλου Πράξης»
7. ☐ Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
8. ☐ Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
9. ☐ Δελτία Ταυτότητας Δεικτών
10. Πίνακας για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης
11. ☐ Λοιπά έγγραφα

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ
2. Γραφείο Προϊστάμενου Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ
3. Μονάδα Α Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ
4. Μονάδα Β Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ

–

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (Πίνακες 1-5)

Πίνακας 1: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση								ΚΩΔ: 621	
ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΩΔ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ
Ειδικός Στόχος για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	8	2 - Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	ΤΔΜ	Ειδικός Στόχος του ΤΔΜ	JSO 8.1	Δεν εφαρμόζεται	2.2.1	Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: ηλιακή	048

Πίνακας 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση						ΚΩΔ: 621	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΩΔ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜ ΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	
Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	2	ΤΔΜ	Δεν εφαρμόζεται	0	-	41.795.000,00	

Πίνακας 3: ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση				ΚΩΔ: 621		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	ΤΔΜ	JSO8.1	Δεν εφαρμόζεται	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια Watt

Πίνακας 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση				ΚΩΔ: 621		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	ΤΔΜ	JSO8.1	Δεν εφαρμόζεται	RRC31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια βατώρες κατ'έτος

Πίνακας 5 : ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΤ+/ΤΔΜ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση				ΚΩΔ: 621		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	ΤΔΜ	JSO8.1	Δεν εφαρμόζεται	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια Watt
Ενεργειακή Μετάβαση - Κλιματική Ουδετερότητα	ΤΔΜ	JSO8.1	Δεν εφαρμόζεται	RRC31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	Εκατομύρια βατώρες κατ'έτος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο Δικαιούχος της Πράξης «.....» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (I) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iv) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.
- (v) Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή **εναλλακτικά τον ΕΦ**) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις

οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από τον σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποτρέπεται τυχόν ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή [εναλλακτικά στον ΕΦ](#)) και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή [εναλλακτικά ο ΕΦ](#)) στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:
- η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
  - ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
  - η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
  - το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
  - η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
  - [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
  - τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
- [Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]
- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:

- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
- γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις
- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
  - πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.
- Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]
- δ) [Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]
- ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]
- στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]
- ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]
- η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]
- θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας) . Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των

πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι. 1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ)]
- (iv) [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
  - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
  - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρόνιων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).]

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ως ελάχιστη αποδεκτή δυναμικότητα των σταθμών ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή ορίζονται τα 0,3 MW ανά υποβληθείσα πρόταση.
2. Ως μέγιστο ποσό επιλέξιμης δαπάνης για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες ορίζεται το ποσό των 70.000€.
3. Η Ενεργειακή Κοινότητα, η Κ.Α.Ε., ή η Ε.Κ.Π. πρέπει να είναι μέλος του Γενικού Εμπορικού Μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.
4. Οι δυνητικοί Δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να προσκομίσουν υπογεγραμμένη Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο διαχειριστή δικτύου εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης. Σε αντίθετη περίπτωση η πράξη θα απεντάσσεται.
5. Στην απόφαση ένταξης θα τεθεί ως προϋπόθεση για την αποπληρωμή της πράξης η προσκόμιση της υπογεγραμμένης Σύμβασης Ενεργειακού Συμφηγισμού με τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Αίτηση Ενεργοποίησης Σύνδεσης για σταθμό από Αυτοπαραγωγή με Ενεργειακό Συμφηγισμό ή Εικονικό Ενεργειακό Συμφηγισμό.
6. Στα κτίρια, του δυνητικού Δικαιούχου, που γίνεται ο ενεργειακός ή/και εικονικός ενεργειακός συμφηγισμός και τα οποία αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης, και ως εκ τούτου ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, αυτά θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός ή Κανονισμός de minimis).
7. Στην απόφαση ένταξης, θα τεθεί η υποχρέωση στους Δικαιούχους να τηρούν αμετάβλητους του όρους της πρόσκλησης και ένταξης καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της υπογεγραμμένης Σύμβασης Ενεργειακού Συμφηγισμού, καθώς και να παρέχουν στη Διαχειριστική Αρχή τα στοιχεία που θα τους ζητούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, στο πλαίσιο της παρακολούθησης του έργου για δέκα (10) έτη από την έκδοση της απόφασης ένταξης. Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε μεταβολή του καταστατικού της Ενεργειακής Κοινότητας/ Κ.Α.Ε./ Ε.Κ.Π. ή της Σύμβασης Ενεργειακού Συμφηγισμού γνωστοποιείται υποχρεωτικά στη Διαχειριστική Αρχή.
8. Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, δαπάνες που τυχόν θα πραγματοποιηθούν πριν την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης με το Διαχειριστή του δικτύου θα γίνονται υπ' ευθύνη του δικαιούχου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (συμπληρώνονται από τη ΔΑ ή τον ΕΦ στο ΟΠΣ ωστόσο θα συνοδεύουν την κάθε πρόσκληση, για πληροφοριακούς λόγους)

Τα παρακάτω στοιχεία θα συμπληρώνονται από τις ΔΑ ή τους ΕΦ μέσα στο ΟΠΣ κατά τη σύνταξη της πρόσκλησης, προκειμένου να είναι δυνατή η συμπλήρωση των σχετικών πεδίων στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης από τα δεδομένα της πρόσκλησης.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΦΟΡΑ:	
1. ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
3. Έχει άμεσα ωφελούμενους ΕΚΤ+ / ΤΔΜ (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (αν «Ναι» η μέθοδος συλλογής – το πρότυπο απογραφικό) Προθεσμία υποβολής (ημέρες)	ΟΧΙ
4. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 94 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ
5. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 95 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

	I.ΚΩΔΙΚΟΣ	II.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Μορφή στήριξης	01	Επιχορήγηση
Στρατηγικές Μακροπεριφερειακές/για Θαλάσσιες Λεκάνες	01	Στρατηγική για την περιοχή Αδριατικής-Ιονίου
Ισότητα των φύλων	03	Ουδετερότητα ως προς το φύλο
Πεδίο παρέμβασης	048	Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: ηλιακή
Ταξινόμηση δαπανών κατά COFOG2	05.6	Περιβαλλοντική προστασία π.δ.κ.α.
Οικονομική Δραστηριότητα	12	Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ατμός, ζεστό νερό και κλιματισμός
Οικονομική Δραστηριότητα	24	Δραστηριότητες που συνδέονται με το περιβάλλον
Μηχανισμός Χωρικής διάστασης	33	Καμία εδαφική στόχευση
Έξυπνη Εξειδίκευση	ΝΑΙ	Συμβάλει στην Έξυπνη Εξειδίκευση

Καθεστώς Ενίσχυσης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΕ

Επικοινωνιακή Περιγραφή Πρόσκλησης

Η Δράση αφορά στη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων για την υλοποίηση έργων εικονικού ενεργειακού συμφητισμού και στην προώθηση της διείσδυσης των καθαρών μορφών ενέργειας με αξιοποίηση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή.

Κατηγορία	Κωδικός	Περιγραφή	Παρατηρήσεις
Τύπος ενίσχυσης	72814	Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	
Τύπος ενίσχυσης	72899	Λοιπά	

Κατηγορία κοινού	729012	Άλλοι	
------------------	--------	-------	--

